

kali in fosforovo kislino v pravem razmerju. Iz pri-mošane stetje nastane humus ali črna prst, ki napra-vi zemljo rahlo in rodovitno.

Hlevski gnoj, kakor tudi vsako drugo gnojilo spravi v zemljo pod kapom krone, tam, kjer se na-haja največ tankih sesalnih korenin. Pod kapom krone napravimo do pol metra globok jarek, ga na-pokrmo z gnojem, nato pa pokrijemo z zemljo.

Ce iz enega ali drugega vzroka ne utegnemo kopati jarka, pa raztrosimo gnoj pod kapom krone kar na celino. Deževnica in snežnica bo izpirala gnoj v zemljo, največ hrane bo dobila v tem slučaju trava, vendar bo prišlo tudi drevo na svoj račun.

Na podoben način se gnoji s kompostom, ki vse buje redilne snovi v lahko raztopni obliki.

Gnojenje neposredno okrog debla je brezpamel-no in za drevo brez vsake koristi!

Najprimernejši čas za gnojenje sta jesen in zi-ma, dasi lahko gnojimo sadnemu drevju z dobrim u-spehom tudi spomladi.

Zoborno gnojilo je nadalje gnojilnica. Ona vsebu-je hranilne snovi, predvsem dušik in kali v lahko raztopni obliki. Ker je tekoča, pronica v spodnje pla-sti zemlje, kjer se razprostirajo korenine drevesa. Gnojilnico polivamo pod kapom krone jeseni, pozimi in spomladi. Spomladi, ko je drevje odcvelo, pade dosti sadja na tla, ker primanjkuje drevesu hrane, da bi ga prerediti. Če pa gnojimo v tem času z gnojilnico, bo ostalo sadje večidel na drevesu in se bo tudi do-bro razvilo.

Na težki glinasti zemlji učinkuje nad vse iz-borno živo apno. Apno napravi zemljo rahlo in do-stopno za zrak in vlago, razkroja težko raztopne hra-nilne snovi ter razkisa vlažno in kiselno zemljo. Drevje dštane na zemlji, ki je gnojena z apnom, zdravo in odporno za raka, smolkavost in druge bolezni. Sa-dje postane debelejšje, slajše in okusnejše.

Politični ogled.

Jugoslavija.

Radi katoliških in pravoslavniških veliko-nočnih praznikov je naše Narodno predstavništvo od-godeno do 19. aprila. Večina poslancev in ministrov je ostavila za Veliko noč Beograd in se podala v do-movino. Čas odgodenja parlamenta bodo porabili raz-ni poslanci za strankarsko delo v domovini. Naši slovenski ministri: Dr. Korošec, dr. Janković in Roškar se mudijo te dni v Mariboru in se bodo udeležili 7. t. m. občnega zbora Slovenske Kmet-ske zveze in Ljudske stranke v Ljubljani.

V Beogradu je umrl zadet od kapi dose-danji predsednik Narodnega predstavništva dr. Dra-ža Pavlovič. Mož je bil po svojem poklicu vsenčil-seni profesor. Kot poslanec in predsednik parlamenta se je skušal gibati nad strankami, dasi je bil prav-zaprav demokrat. Njegov naslednik kot predsednik parlamenta pride v poštev za prvo prihodnjo parla-mentarno sejo Hrvat in hud demokrat in dosednji podpredsednik parlamenta dr. Ribar.

Srbija zahteva od Nemčije vso živino, katero ste ugrabile svoj čas iz Srbije Nemčija in Av-stro-Ogrska, namreč: 52.000 volov, 100.000 plemen-skih krav, 5000 bikov, 5000 kobil, 1000 žrebecev, 2200 konj in 4000 ovac. Razven tega še tirja Srbija od Nemčije razno ugrabljeno industrijsko blago v vred-nosti 200 milijonov dinarjev, 300 železnih mostov, te-lefoničnih ter brzojavnih priprav za 200 milijonov. Del teh zahtev pričakuje Srbija že v juniju.

Nemčija.

V Nemčiji se sedaj ni prišlo do reda in mi-ra. Po premogovnikih in mestih, kjer so večje tovar-ne so povsod neprestani boji in stavke. Boji med dr-žavnimi četami in takozvano komunistično rdečo gar-

3. Zatrino škodljivce sadnega drevja.

Apno spravimo v zemljo jeseni ali pozimi. Na štirjaški meter ga računamo ¼ kg in zadostuje ta množina za 6-8 let.

Od raznih škodljivcev in bolezni zatirajmo v prvi vrsti one, ki napadajo sadje samo. Na prvem mestu je imenovati jabolčnega zavijača ali trnčiča, ki povzroča črvivost sadja in uniči vsako leto 25 do 30 % sadnega pridelka. Trnčiča zatiramo z uspehom, ako pobiramo skrbno vse odpadlo črvivo sadje, ter ga porabimo za mošt ali pa za svinje, ako nimamo zanj boljše uporabe.

Veliko namiznega sadja nam pokvari nadalje bolezen, kateri pravimo škrlup ali krastovec. Krasto-vec povzroča, da ostane sadje kremežljivo, prgavo in krastavo in se ne da porabiti kot namizno sadje. Pro-ti tej bolezni pomaga škropljenje z bakreno-apneno zmesjo, kakor se uporablja proti peronospori v vino-gradu.

Prvič škropimo drevje spomladi še preden od-ganja, drugič po cvetju in tretjič, ko je postalo sadje za lesnike debelo. Za prvo škropljenje vzamemo 2%, za drugo in tretje pa 1% tekočino.

Zadnja leta opažamo v naših sadonosnikih ve-dno več gnilega sadja. Posebno mnogo sadja nam se-gnje v vlažnih letih. Ker prenaša gnilobo veter od gnilega sadja na zdravo, bomo omejili to bolezen, če pobiramo skrbno vse gnilo sadje pod drevjem in na drevju, ga zakopljemo v zemljo ali pa ga sežigamo.

La tedaj, če bomo sadno drevje pravilno oskr-bovali, mu redno gnojili, zatirali škodljivce in bolez-ni, sadili malo sort, toda te primerne našemu pod-nebju in zemlji, bo prinašalo naše sadjarstvo višje dohodke in postalo bo dobičkanostnejše nego katera-koli druga kmetijska panoga!

do so zelo ljuti, v boje posega tudi topništvo. Po pre-premogovnikih in industrijskih mestih je zagospoda-rila druhal, ki kuje nove postave in upostavlja nov socialni red po svojem prikoju.

Danska.

Danski kralj je hotel razpustiti ministr-stvo, ker mu ni ugajala politika, ki so jo uganjali njegovi ministri. Temu naklepu se je zoperstavilo dansko delavstvo in zagrozilo z upostavitvijo repu-blike. Kralj je nato sestavil novo ministristvo, ki je razpustilo državni zbor in razpisalo nove volitve za 22. april. S tem novim ministristvom pa niso žado-voljni socialisti, ki odklanjajo spravo in grozijo s splošno stavko. Po večjih mestih Danske se vršijo velike demonstracije za republiko. S kraljem drži e-dino še kmetško ljudstvo.

Avstrija.

Po celi Avstriji in osobito še na Dunaju je prehrana do cela izčrpana. Načelnik avstrijske republike dr. Renner je odpotoval v Rim, da poprosi Italijane, naj posodijo Avstriji ono moko, katero hra-nijo nekje v Benetkah. Avstriji bi vrnili to moko I-talijanom, kadar dobijo iz Amerike jim obljubljeni ži-vež.

Tirolska se je hotela odcepiti od Avstrije in združiti radi propalega gospodarskega stanja z Nemčijo. Tiroleci so odposlali na Dunaj posebno od-poslanstvo, ki naj bi izposlovalo od dunajske vlade tozadevno dovoljenje. Zahtevo Tirolske pa so na Du-naju zavrnili.

V Avstriji so prešteli zadnje dni svoje pre-bivalce, katerih so našli 6.071.978, leta 1910 jih je bilo na istem prostoru 6.295.189. Avstrijsko prebi-valstvo je zadnja leta znatno nazadovalo in to oso-bito na Dunaju.

Odgovor Schnuderlu v „Kmetijskem listu.“

Iz Slivnice pri Mariboru se nam piše: V zadnjem „Kme-tijskem listu“ sem čital, kako se pere brezposelni Sa-lar in priganjač nemčursko-liberalne Samostojne, češ, jaz sem bil vedno najboljši Slovenec. Schnuderl taji, da je bil on kdaj pisal „es-ce-ha.“ Služil pa sem s Schnuderlom skupaj pri vojakih. Večjega prijatelja nemštva in navdušenega „Austrijaka“, kakor je bil Schnuderl, sploh ni bilo med nami. Schnuderl se je res podpisoval pri vojakih z „es-ce-ha.“ Če je bil kak nemški oficir blizu, si sploh ni upal slovensko govo-riti. — Naš somišljenik iz St. Jakoba v Slov. gor. je nam pa poslal „Štajerca“, v katerem so obelodanjeni nesramni napadi na zavedne slovenske rodoljube pri Sv. Jakobu. In enkrat se je pod takim dopisom g. Žnuderl celo podpisal s celim imenom. — Tako torej je slavno narodnjaštvo velikega samostojneža!

Radikaleci o agrarni reformi. Radikaleci se je očitalo, da so nasprotniki agrarne reforme. Glasilo bosansko-hercegovinskih radikalcev „Srpska Riječ“ jasno označuje stališče bosanskih radikalcev v vpra-sanju agrarne reforme. Najprej postavlja načelo, da zemlja pripada samo onemu, ki jo obdeluje. Nato pa ostro loči bogate bege od siromašnih muslimanskih kmetov in malih posestnikov. Med slednjimi ter med kmeti katoliške in pravoslavne vere ni in ne more biti nikake razlike. Blagodar agrarne reforme se mo-ra raztegniti na vse enako. List ostro naglašja kmet-ski značaj svoje stranke.

Gospodarstvo.

Kamnica pri Mariboru. Na Belo nedeljo po ra-ni sv. maši ob priliki občnega zbora naše Kmet-ske hranilnice in posejilnice bo govoril o gospodarskih v-prašanjih g. nadrevizor Pušenjak. Pridite v obilnem številu!

Sv. Jurij na Pesnici. Na občnem zboru Kmet. podružnice pri Sv. Jurju na Pesnici je g. strokovni učitelj Priol iz Maribora v sila zanimivem govoru predaval o sadjarstvu.

Naši poslanci za čebelorejo. Pred 14 dnevi je poslanec Brodar interveniral pri poljedelskem in fi-nančnem ministru radi izvoza čebel. Ministrstvo je dovolilo izvoz v Srbijo ter je v svrhu nakupa dovoli-lo finančno ministristvo 150.000 dinarjev. V nekaj dneh odide iz Srbije posebna komisija, da izvrši nakup če-bel v Sloveniji.

Kmet in draginja. Pod tem naslovom smo že v naši številki z dne 11. februarja t. l. opozorili mero-dajne kroge, da naj ukrenejo vse potrebno za zopet-ni prosti izvoz jaje iz Slovenije, ker je pri nas veli-ka nadprodukcija jaje, po katerih nihče ne poprašu-je. Vsled zabranjenega izvoza sedanja cena jaje ni-kakor ne odgovarja cenam drugih gospodarskih po-treščin. Cena vžgalice je zdaj že 70 v do 1 K za škatljico, tedaj bi morala kmetica dati za škatljico vžgalice, ki so poprej stale 2 vinarja, eno jajce. Kilo sladkorja, ki smo ga poprej kupovali po 70 vin. kilo-gram, stane sedaj nad 42 kron, tedaj bi sedaj kmeti-ca morala dati do 50 jajc za en kilogram sladkorja. To ni pravično razmerje in to ne more in ne sme tako ostati. Če se ne dovoli izvoz jaje, bo to ogromna škoda na narodnem premoženju. Merodajne kroge pa opozarjamo in prosimo, da dajo izvoznice le legitim-nim slovenskim trgovcem, ne pa hrvatskim čifutom, ki pokupijo manjvredno jajca v Slavoniji in v Sre-mu, katere potem na našo škodo za našo, lepo blago pošiljajo v inozemstvo. Vlada hoče dovoliti izvoz za celo državo samo 150 vagonov jaje; ta množina pa je pri naši veliki nadprodukciji veliko premajhna in bi se morala zdatno zvišati.

Nakup plemenskih bikov. Kmetijsko poverje-ništvo v Ljubljani namerava še to pomlad kupiti od domačih živinorejcev nekaj mladih bičkov, ki se bo-do na paši vzredili in pozneje kot za rabo primerni plemenjaki oddajali za plemo. V poštev pridejo bički od 6 do 16 mesecev, ki izvirajo od dobrih mlečnih krav in pripadajo kaki v Sloveniji priznani pasmi. Živinorejci, ki imajo take živali za oddajo, naj tiste takoj ponudijo našemu poverjeništvu za kme-tištvo v Ljubljani. Zadostuje dopisnica, ki se n. pr. glasi: N. N., posestnik v J. hišna štev. ... občina.... imam ... mesecev starega bička pasme na prodaj.

Popravek. Skočnina za vse državne žrebece je enostavno zvišana na 50 K ne z 1. marcem, ampak začeniš z 25. marcem t. l. — Poveljstvo državne žrebečarne.

Dobra vinska letina? Od Sv. Trojice v Halo-zah se nam poroča, da so videli že dne 29. marca v obliki Gorca na rani trti, obrnjeni proti soncu, pr-vi, lepo razviti grozd. Če ne bo kake vremenske ne-zgode, se obeta letos našim vinogradnikom dobra vin-ska letina.

Lesna industrija v Sloveniji. Les iz slovenskih rajej je na glasu in so ga mnogo izvažali že za bivšo Avstrijo. Iz slovenskih krajev so pred vojsko izvozili lesa za kakih 80 milijonov letno, ponajveč v Italijo (zlasti iz Koroške), pa tudi na Grško in na Iz-hod. Po sedanjih cenah bi se lahko iz Slovenije izvo-zilo lesa za krog eno milijardo letno. Doslej so se iz-vozniki zadovoljevali z izvozom surovine ali samo po-obdelanega rezanega lesa. Sčasoma bodo morale go-tovo nastati posebne tvornice za izdelovanje pohištva, parketa, vrat, oken itd., da se ne bodo več tuji bo-gatili z izdelovanjem naših surovin. A lesotrtstvo in lesna industrija bo našemu narodnemu gospodarstvu v korist le na podlagi zadrugištva. Lesne zadrugel Za zadrugno misel treba pridobiti naše posestnike gozdov, zlasti na Pohorju. Kmetje na Slovenskem Ko-roškem že živahno razmotrivajo misel, da bi si usta-novili lesno zadrugo. Čemu bi čisti dobiček pograbile razne kapitalistične družbe za lesno trgovino, kakor „Drava“ in druge? Vzamemo si za vzgled hercegov-ske sadihce tobaka. Do lani so kmetje samo sadili to-bak in se mučili, dobiček so pobrali drugi. Lansko leto je Kmet-ska zveza organizirala sadihce tobaka v posebni zadrugi in koncem lanskega leta je sadihcem tobaka (duhanarjem) ostalo 15 milijonov čistega do-bička, ki so ga lahko porabili za druge kmetijske po-trebe.

Lesno zadrugo z omejeno zavezo bo osnovala okrajna Kmet-ska zveza za velikološki okraj v Dobre-poljah na Kranjskem. Lesna trgovina je ondi zelo ra-zvita. Izvolil se je že pripravljalni odbor. Kako lahko bi si kmetje in posestniki gozdatnega Pohorja osno-vali lesno zadrugo! Naj vzamemo to stvar v roke kra-jevni odbori Kmet-ske zveze v pohorskih župnijah, n. pr. v Ribnici, pri Sv. Lovrenu ali pri Sv. Antonu! Tudi Korošci v možiški dolini si v kratkem ustano-vijo lesno zadrugo!

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu padajo ce-ne za hmelj stalno. Še mesec februarja so plačevali za 50 kg tujega hmelja po 7000 K, a sedaj se giblje-jo cene med 5600 in 5800 K za 50 kg.

Kako si napraviš dober kolomaz? Dober in ce-nen kolomaz si napraviš, če vzameš kako sprideno svinjsko mast ali loj, razgreješ ter na štiri dele te te-kočine prideneš en del grafitove moke, katera je po-ceni in jo dobiš v vsaki trgovini z železnino.

Kmet-ska Zveza.

Moče pri Lonjcah. Na Belo nedeljo, dne 14. t. m., po rani službi božji, to je ob ¼8. uri, se vrši pri nas shod pristašev Slovenske Kmet-ske zveze. Go-vorita dva znana govornika: en kmet in en zastop-nik Kmet-ske zveze iz Maribora. Vabimo na shod vse domačine in sosede.

Spitališč. Na belo nedeljo, dne 11. t. m., je v Spitališču ob 11. uri predpoldne shod Slov. Kmet-ske zveze.

Na sedmini za umrlim g. Josipom Ledinek v Slivnici pri Mariboru so darovali pogrebi za na-šo Kmet-sko zvezo 464 K.

Domača politika.

Paskolo in Slov. Kmetijska družba. Tisti Pa-skolo, ki je v začetku tega leta na ustanovnem zbo-rovanju Nakupovalne zadrugel pri Zgor. Sv. Kun-goti zahteval, da se mora za „Nemce“ nemški govo-riti, snuje zdaj z Mermoljo in vrtilskim Kaiserjem no-vo podružnico Slovenske Kmetijske družbe za Gor. Sv. Kungoto, čeprav za ta okoliš že obstoji Kmetij-ska podružnica. Torej se je medtem mož že naučil s-slovenski.